

Adviesaanvraag PPS project “Ombouwen R4 West en Oost tot primaire wegen” – project documentatie DBFM overeenkomst

Introductie

Op 20 november 2020 heeft de Werkvennootschap een officieel advies gevraagd aan het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) over de statistische behandeling van de DBFM overeenkomst (*Design, Build, Finance and Maintenance*) voor het PPS project “Ombouwen R4 West en Oost tot primaire wegen”. Op het moment van de adviesaanvraag bevond het project zich in gunningsfase, waarbij de private partner nog niet was toegewezen en de vraag was om specifiek het technische deel van het DBFM te bekijken. De partner die zal instaan voor de uitvoering van het project was op moment van de adviesaanvraag nog niet gekend.

Op 26 januari 2021 werden nog een aantal verduidelijkingen aangeleverd door de Werkvennootschap.

Advies van het INR

Dit advies is gebaseerd op het ESR 2010, de *Manual on Government Deficit and Debt (MGDD, 2019 edition)* en de *Guide to the statistical Treatment of PPPs (PPS gids)*.

Het project impliceert dat een private partner aanzienlijke kapitaaluitgaven verricht om vaste activa om te vormen en te verbeteren (infrastructuur). De vennootschap zal een inkomen ontvangen in de vorm van door de overheidssector verstrekte beschikbaarheidsvergoedingen. Daarom beschouwt het INR dit project als een publiek-privaat samenwerking (PPS), zoals gedefinieerd in het ESR 2010 (paragraaf 20.276).

Het ontwerp van de DBFM-overeenkomst is geanalyseerd door het INR om clausules te identificeren die conform de PPS-gids een impact hebben op de statistische behandeling.

- De kilometerheffing waaraan vrachtwagens onderworpen worden, is ten bate van de Vlaamse Gemeenschap. Een gedeelte van de infrastructuur – R4 Oost – is onderhevig aan de kilometerheffing. Deze kilometerheffing moet dus beschouwd worden als bijkomende inkomsten (hoofdstuk 5.5). De Werkvennootschap heeft het INR inschattingen over deze extra inkomsten bezorgd waaruit blijkt dat deze minder dan 20% van de verwachte, te betalen, beschikbaarheidsvergoedingen zal bedragen. De extra inkomsten hebben, op basis van de PPS gids, een MODERATE invloed op de statistische behandeling.

- Op grond van het ontwerp van DBFM-overeenkomst is de opdrachtnemer verplicht de in het managementplan vastgelegde onderhoudswerken uit te voeren, tenzij de opdrachtnemer kan aantonen dat een uitstel of alternatief geen negatief effect zou hebben op de staat van de activa, de diensten of het gebruik ervan door de opdrachtgever. Deze clausule heeft, op basis van de PPP gids (hoofdstuk 3.3), GEEN invloed op de statistische behandeling.
- In het geval van schade veroorzaakt aan de projectinfrastructuur ten gevolge van incidenten door derden zal de opdrachtgever de schade verhalen op de derde partij en integraal doorstorten aan de opdrachtnemer. Is de schadevergoeding echter ontoereikend, zal de opdrachtnemer de extra kosten voor zijn rekening nemen. Het risico blijft dus bij de opdrachtnemer en deze clausule heeft GEEN invloed op de statistische behandeling (hoofdstuk 10.2).

In de overeenkomst wordt de bouw van een aantal 'buiten-configuratie' elementen voorzien, waarvoor de partner geen extra dienst verleent, uitgezonderd de standaard garantieperiode en waar mijlpaalvergoedingen voor worden betaald. Het INR is van oordeel dat de 'buiten-configuratie' elementen onmiddellijk in de rekeningen van de overheidssector moeten worden aangerekend als bruto-investeringen in vaste activa.

Het INR heeft op basis van de ontwerp DBFM-overeenkomst momenteel 1 element geïdentificeerd dat een MODERATE invloed heeft op de statistische behandeling. Gelet op het kader dat in hoofdstuk 4 van de PPS gids wordt geschetst, is het INR van oordeel dat, op basis van de aangeleverde informatie, de private partner op dit project de meeste risico's draagt en de grootste voordelen geniet en dat het project in de rekeningen van de partner moet worden geregistreerd. Met als kanttekening dat het INR de aard van de private partner en zijn aandeelhoudersstructuur nog niet heeft kunnen analyseren.

De uiteindelijke analyse van het INR zal gebeuren op basis van de definitieve contracten.

05/03/2021